

18. Uresničenje postavnih določb proti škodljivim izrastkam pri produktivnih zadrugah in proti razdelilnim ter konzumnim društvam.

19. Vstvarjenje izdatnega postavnega varstva za delavaljine.

To so torej glavne točke novega salcburškega programa avstrijskih obrtnikov. Na podlagi teh najmanjših zahtev hoče rokodelska organizacija nastopati in propadanje srednjega stanu postaviti. Nemški rokodelci se seveda za zboljšanje svojega položaja brigajo. Med slovenskimi obrtniki pa ne vidimo niti začetka kakšne pametne, neodvisne stanovske organizacije. Slovenski obrtniki so žaliboče večidel le privesek ali one politične stranke, ki jih seveda v svoje namene izkorišča. Upati je, da se bodejo tudi ti obrtniki vzdržali in s pametnim delom ustvarili boljšo bodočnost!

Nič ni boljšega

za hitro prireditev jako okusne goveje juhe kot

kocke za govejo juho

à 5 vinarjev.

MAGGI'jeve kocke za govejo juho so čista, najboljša goveja juha, v trdi obliki in vsebujejo tudi potrebno sol in dišave.

Prave samo z imenom MAGGI in z varstveno znamko zvezdo s križcem.

391

Dopisi.

Sv. Jurij ob Pecnici. Dragi bralci, nekaj novega moram naznaniti, kar se je pripetilo 3. septembra. Ta dan popoldne je prinesla ena hči mame za novo zastavo sv. Elizabete. Pobirala je

ta petnajstletna deklica z veseljem od hrama do hrama in imela je lepo svoto denarja vkup. Te cekine je prinesla v farovž in prosila je tistega, ki črno sukno nosi, da bi kupil zastavo. Kar z zobmi je zaskripal in zadrhl se je nad njo, kakor rjoveč lev: „Le sama si kupi, ker za mali denar ne morem tebi po volji biti in lepe kupiti!“ A deklica blaga žalostnega srca vsklikne: „Sama ne bodem kupila, poprosila bom gospoda dekana“. A tega je bil nevoščljiv. Zarežal se je nad njo in jo gledal žareče kakor nočni čuk: „Pfu! grdob, sram te naj bode, ker si tako mlado dekle, pa taka velika prevzetnica!“ Trije so poslušali, dva cerkvena ključarja in ena mila gospa in s otrokom in trepetom so čakali, da ne bi jo požrl. Skoraj je skočil kakor maček na miš, ker nima denarja nikdar dovolj. Pa še vprašal jo ni, koliko da ima. Premalo se mu je zdelo. Morda se je zopet napil, kakor v Veliki noči pri procesiji, ko ga je mežnar kvišku držal; kar zvrnil se je in ležal kolikor debel in širok je bil. Priletel je o polnoči domov in razgrajal, da je kuharica uiti morala in je pod tujo streho spala. Pač lepo plačilo dobila si zdaj, deklica; ne bodi preveč žalostna, ker cela fara miluje te! Farani.

Novice.

Draginja in draginja, to je večna pesen, ki se jo zdaj čuje na vseh oglih in krajih ter čita v vseh listih. Neumni in neizobraženi ljudje dolžijo sicer kmeta, da je on vse draginje kriv. V resnici pa leži stvar vse drugače. Dokaz temu sledeče novice, ki jih listi te dni zopet prinašajo: Odbor združenih avstrijskih sladkornih rafinerij je sprejel razne sklepe, po katerem se bode sladkor zopet podražil (n. p. sladkor v kockah in prašasti sladkor se podraži za 3-50 K ali 1-50 pri 100 kilogramih). Nadalje se opazuje zopetno zvišanje cen kave. Cene kave pa so že v zadnjem letu za 40% (!!!) narasle. Kakor znano, je tudi temu kriv velekapitalistični kartel, ki žre požrešno na mozgu in krvi narodov. Na Oškem zopet se je sklenilo zvišanje cen pive i. s. za navadno pivo 2-40 K pri hektolitru, za plzensko pa 3 K pri hektolitru. To zvišanje cen pa bodejo baje krčmarji nosili in ne pivci. Govori se, da se bodejo cene pive tudi v drugih krajih, tako v Šleziji, na Moravskem in tudi v planinskih deželah zvišale. Nadalje se bodejo zopet cene petroleja zvišale. To je pri petroleju že tretje (!) zvišanje cen od julija tega

leta sem. Država pa še pomaga kapitalističnim pijavkam. Likerji in spirituozi izdelki, torej tudi vse vrste žganja, zvišajo cene za 15%. In tako grè dalje pri vsakemu blagu, razven pri onem, ki ga ljudstvo ne potrebuje. Kam plovemo?

Iz Spodnje-Stajerskega.

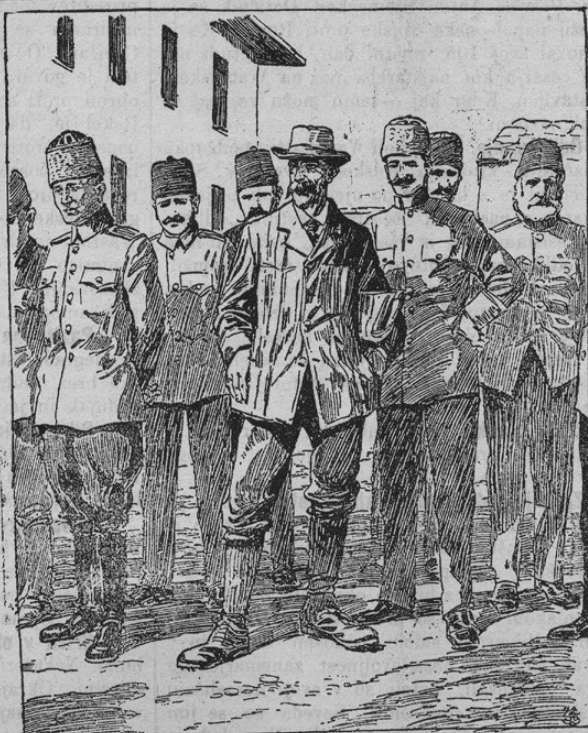
Deželnega zbora — ne bo?! Korespondenca deželnega zbora dobila je baje iz krogov slovenskih spodnještajerskih poslancev poročilo, v katerem je m. dr. čitati: „Kakor kažejo razmere, najbrže ne bo prišlo letos do sklicanja štajerskega deželnega zbora. Lahko se mirno trdi, da se bodo sedanja pogajanja končala v negativnem smislu“ itd. Slovenski klerikalni poslanci se torej res pripravljajo, da bodejo ljudstvo zopet oškodovani in deželo v gospodarsko nesrečo potisnili. Kmetje, zapomnite si te ljudi in bodite pripravljeni!

Kaj bo z deželnim zborom? V zadnji naši številki že smo poročali, da je večina deželnih odbornikov sklenila, priporočati vladi sklicanje štajerskega deželnega zbora. Listi poročajo tudi, da je priredil v imenu vlade c. k. namestnik pogajanja z voditelji strank, ki naj bi omogočila delazmožnost deželnega zbora. Kakor je iz klerikalnih slovenskih listov razvidno, pa dr. Koroščeva klika na to delazmožnost prav nič ne misli. Tej gospodi je njih zagrižena kranjsko-češka politika prva skrb. Svojo zločinsko obstrukcijo si hočejo odkupiti pustiti s političnimi koncesijami, od katerih bi seveda zopet le klerikalna stranka svoj dobiček imela. Za to ceno seveda ne bode večina farške jereminade poslušala. Naše mnenje — in mislimo, da tudi mnenje večine deželnih poslancev — je to-le: Deželni zbor naj se skliče, da se položaj razjasni. Potem pa, ako bi v svoji politični zagriženosti klerikalci z obstrukcijo nadaljevali, naj se tej ljudstvu tako grozovito škodljivi komediji konec napravi in naj se deželni zbor razpusti. Res je sicer, da tudi nove volitve bržkone ne bodejo mnogo spremenile. Kajti klerikalci bodejo zopet prižnice in spovednice zlorabljali, pa čeprav pri temu vera hudo škodo trpi. In ljudstvo je dandanes žalibog še vedno duševno, dostikrat pa tudi gmotno od črnih kut in političnih popov odvisno. Ali — deželni zbor ima za ljudstvo le tedaj vrednosti, ako deluje in ne pase lenobe na troške davkoplačevalcev. Korošci, Ozmeči, Meški, sploh vsi ti gospodje so bili izvoljeni za delo, ne pa za komedijantstvo. Ako nočejo delati, potem naj vrag vzame vso njih protiaustrijsko politiko in naj se grejo solit! Enkrat se mora tem gostobesednim junakom, ki znajo ljudsko premoženje na tako zločinski način zapravljati, resnico v lice zabrusiti. Pri novih volitvah bodejo že mi skrbeli — iz z nami gotovo vsi, ki imajo le iskrico ljubezni do bednega ljudstva, — da se v masah naroda resnico izve. Črni gospodje se prokleto motijo, ako mislijo, da bodejo njih drevesa v nebo zrasla! Učijo naj se iz dogodkov v drugih krajih, da je lačno, izstradano ljudstvo vsega zmožno in da zna tudi pri nas ura priti, ko bode klerikalizem za svoje grehe odgovor dajal. Cimvečje je nasilje, temvečji bode tudi odpor! Torej še enkrat: deželni zbor naj se v slučaju zopetne obstrukcije razpusti, pri novih volitvah pa vsi na delo, da odpremo ljudstvu oči!

Naši klerikalci nadaljujejo svojo gonjo proti c. k. kmetijski družbi in ednakim, gospodarsko važnim zavodom. S pametnimi argumenti te svoje hujskarije seveda ne morejo opravičiti. Zato pisarijo in kričijo proti kmetijski družbi z raznimi izmišljotinami, ki jim jih niti najneumnejši petoliznik ne veruje. Vsakdo, kdor pozna brezstransko pametno gospodarsko delovanje c. k. kmetijske družbe, se mora zgražati nad brezvestno to gonjo. In vsakdo bode tudi takoj uvidel, da hočejo črnuhi s tem kričanjem le prave svoje cilje prikriti... Na Kranjskem so namreč klerikalci dobili vso javno moč v svoje krepilje. V deželnih zbornici Kranjski so ti ožlindrani šušterci absolutni vladarji. Vsled tega so tudi gospodarji deželnega odbora in vseh korporacij ter uredb, ki pridejo v tem oziru v poštev. In komaj so dobili vajete v roke, ko so slovenski klerikalci že prišli iz r a b-

Balkanski roparji.

Tisti balkan, po katerem hrepenijo tudi naši protiaustrijski slovenski prvaki, je še vedno pravi pekleniški svet in dostikrat so razmere v nekateri Afriki boljše nego v tem slovensko-turškem gnezdu. Skrajni čas je bil, da bi evropske velesile napravile večnim bojem, roparskim družinam in srbski gonji na Balkanu konec. Dokaz temu je tudi itak iz časopisa znani slučaj nemškega inženirja Richterja. Ta mož je v znanstvenih namene, da prouči dežele, prestopal Balkan. V kraju, ki se ga zdaj po navadi vendar še k civilnim deželam, so ga napadli turški roparji in odvedli v gorovje. Mesec dolgo so ga držali v jete, ga mučili in trpinčili ter mu vedno s smrtno grozilo. Zahtevali so veličastno svoto denarja, da ga izpustijo. Prišlo je tudi do pogajanj s turško vlado, ki pa ni hotela dotične svote plačati, češ da z roparjem nima ničesar opraviti. Poslala je sicer vojske oddelke, ki so roparje zasledovali, ali dosegli niso ničesar, ker so se z vjetnikom znali skriti. Naposled se je vendar zbrala svota 100.000 frankov denarja, ki se je roparjem vrnila. Na to so inženirja Richterja spustili. Ropolnoma izmučen in napel blazen je prišel revež k turški vojski, ki ga je potem v Ostrovo odpeljal. Od tam se je Richter zopet v svojo nemško domovino odpravil. Richter pripoveduje grozne pomanjivosti svojega trpljenja časa bivanja med podivjanimi roparji, ki bi ga bili gotovo usmrtili, ako ne bi imeli zahtevane svote denarja. Roparji so imeli posebno veselje na tem, da so inženirja s smrtnimi grožnjami mučili. Jesti mu seveda skoraj ničesar niso dali, ker si-

Ingenieur Richter nach seiner Befreiung in Ostrovo.

cer tudi sami v zapuščenem gorovju niso mnogo imeli. Naša slika kaže izpuščenega inženirja Richterja v sredi turških oficirjev in vojakov v mestu Ostrovi. Slučaj Richter napravil je v vsej evropski javnosti velikansko razburjenje.